

PROBA DE BARAJ - 8 aprilie 2004
SOLUTIA PENTRU PROBLEMA DE MECANICA

a) Daca la un moment oarecare, t , din evolutia sistemului, cand distanta dintre stele este r si rezultatul interactiunii lor gravitationale este $F = K \frac{mM}{r^2}$, atunci, dupa un timp elementar dt , in care deplasarile elementare ale celor doua stele in raport cu centrul de masa, sunt dX si respective dx , cand se poate admite ca $F = \text{constant}$, inacord cu principiul fundamental al dinamicii si cu legea atractiei gravitationale, avem:

$$M\vec{a}_1 = \vec{F}; Ma_1 = F; m\vec{a}_2 = -\vec{F}; ma_2 = -F;$$

$$a_1 = -\frac{d}{dt}\left(\frac{dX}{dt}\right) > 0; dX < 0; a_2 = -\frac{d}{dt}\left(\frac{dx}{dt}\right) > 0; dx < 0;$$

$$-M \frac{d^2 X}{dt^2} = K \frac{mM}{r^2}; -m \frac{d^2 x}{dt^2} = K \frac{mM}{r^2}; X + x = r;$$

$$\frac{d^2 r}{dt^2} = -K \frac{m+M}{r^2}; r = \rho r_0;$$

$$0 \leq \rho \leq 1;$$

$$\frac{d^2 \rho}{dt^2} = -K \frac{m+M}{r_0^3} \frac{1}{\rho^2}; K \frac{m+M}{r_0^3} = \frac{4\pi^2}{T_0^2};$$

$$t_{cadere} = \frac{1}{2} \pi r_0 \sqrt{\frac{r_0}{2K(m+M)}}.$$

b) In conditiile unei viteze initiale corespunzatoare (ca orientare si modul), in raport cu centrul pamantului, miscarea rachetei balistice intercontinentale se face in conformitate cu legile lui Kepler, astfel incat traiectoria sa intercontinentala este un sector dintr-o elipsa, avand centrul pamantului in unul din focarele sale. Miscarea intercontinentala a rachetei balistice este efectul fortei centrale de atractie gravitacionala pe care pamantul o exercita asupra sa (miscare intr-un camp gravitacional neuniform).

Chiar si in cazul miscarii unui proiectil de artilerie, realizata la altitudine joasa, neglijand frecarera cu aerul, traiectoria acestuia este tot un sector dintr-o elipsa.

Daca, in acest caz, forta de atractie gravitacionala poate fi considerate un vector constant, miscarea proiectilului facandu-se intr-un camp gravitacional uniform, atunci traiectoria este un sector dintr-o parabola, care aproximeaza foarte bine un sector dintr-o elipsa.

c) In apa la adancimea x , in punctele de pe suprafata sferei cu raza $R-x$ si cu masa m , acceleratia gravitacionala este:

$$g = K \frac{m}{(R-x)^2}; m = M - \frac{4\pi}{3} [R^3 - (R-x)^3] \rho;$$

$$g = K \frac{M - \frac{4\pi}{3} [R^3 - (R-x)^3] \rho}{(R-x)^2},$$

Expresie adevarata numai pentru $x \ll R$, deoarece nu toata planeta este constituita din apa.

Exista o valoare limita a masei planetei, astfel incat pentru valori superioare ale acesteia acceleratia gravitacionala creste, iar pentru valori inferioare ale acesteia acceleratia gravitacionala scade.

Valoarea acestei mase limita corespunde cazului cand in apa, in imediata apropiere a suprafetei oceanului planetar, acceleratia gravitacionala variaza cel mai putin, adica practice ramane constanta si egala cu aceea de la suprafata planetei:

$$g_0 = K \frac{M}{R^2},$$

Unde M este valoarea limita a masei planetei, corespunzator careia acceleratia gravitacionala nu variaza imediat dupa scufundare.

Din conditia $g \approx g_0$, cand $x \ll R$, rezulta:

$$M = 2\pi\rho R^3; g_0 = 2\pi\rho KR.$$